

Laren, 22 augustus 2010

Beste Imker vriend(inn)en,

De gezondheidscommissie van onze vereniging heeft de koppen bij elkaar gestoken en heeft gemeend jullie een advies voor de bestrijding van de Varroamijt te moeten geven. 'Imkers maak plan!' Zonder een adequaat plan voor de bestrijding van de Varroamijt, zijn imkers overgeleverd aan de wilde wolven. We willen jullie stimuleren de huidige status van de bestrijding van de Varroamijt te evalueren en tijdig te starten met bestrijding in volken waarin dit nog niet afdoende is gedaan, of herbesmetting kan zijn opgetreden.

We nemen aan dat de meeste mensen eventuele broedloze perioden in hun volken benutten om met een 3%-oxaalzuuroplossing te sproeien tegen de mijten. Het mooiste en meest effectief is een situatie waarin alle volken op één stand, gelijktijdig behandeld zouden zijn. Bij veel imkers en natuurlijk ook op de gemeenschappelijke standen, worden niet alle volken tegelijkertijd behandeld. Herbesmetting van 'schone' volken met mijten uit niet behandelde volken is dan een serieuze bedreiging van onze imkerpret!

Een heel duidelijk voorbeeld dat we hebben meegemaakt is dat laatste volk op een rijtje van 8. We komen aan met onze sproeier met oxaalzuur voor dit laatste volk op de stand, maar de jonge koningin is verongelukt; eileggende werksters zijn er wel en de twintig ramen bijen hebben zich onderwijd, met mijten!!, verdeeld over de eerder behandelde volken! Het resulteerde in krummeltjes in elk volk op deze stand! Alleen herhaalde behandelingen met oxaalzuur, mierenzuur of tijmolie-preparaten in alle volken kan dan nog redding bieden. Bij de bestrijding van varroa mijten moet je niet alleen denken aan het individuele volk, maar aan de situatie op de hele stand. Stel dat de situatie in je gehele bijenstand roet in het eten gooit van je bestrijdingsplan per volk, dan móet je je plan aanpassen!!

Nu de zomerhoning uit de volken is geoogst ontstaat er een goed moment om in volken waar de bestrijding nog niet of onvoldoende is uitgevoerd, dit nu wel te doen. Sterker nog, als je in deze volken niet nu ingrijpt, is de kans reëel dat er geen gezonde winterbijen worden aangemaakt en het volk ten prooi valt aan de 'mysterieuze' bijen-verdwijnziekte. Onderzoek van het proefbedrijf in Wageningen heeft een heel duidelijk verband gevonden tussen levensverwachting van winterbijen en de besmettingsgraad van mijten in het bijenvolk. Tevens is duidelijk dat een tijdige bestrijding van Varroa, tot ca. half augustus, het overwinteren van het bijenvolk vrijwel garandeert.

Bestrijdingsmethoden:

Op de website van [bjen@wur](mailto:bjen@wur.nl) zijn diverse documenten beschikbaar, en te downloaden, waarin alles over de bestrijding van varroa wordt beschreven. Ga naar <http://www.pri.wur.nl/NL/publicaties/PRIPublicaties/bijen/> en zoek bij het kopje Thema: ziekten van bijen. Hieronder volgt een korte samenvatting:

Oxaalzuur:

In volken zonder broed volstaat één keer sproeien met oxaalzuur.

In volken met broed kan ook met oxaalzuur bestreden worden, maar dan adviseren wij om het resultaat van de bespuiting te controleren op een onderlegger en de behandeling in een wekelijks ritme vier keer te herhalen. Dit is nodig omdat je met oxaalzuur de mijten in het broed niet raakt. Druppelen met bienenwohl of oxaalzuur in suikerwater heeft in de zomer nauwelijks effect en wordt dus afgeraden. Deze behandelingen zijn zeer effectief wanneer dit wordt toegepast op de broedloze wintertros. Dat zouden we iedereen wél willen aanraden.

Mierenzuur:

In volken met broed (wanneer de honing is afgehaald) kan mierenzuur worden gebruikt.

Mierenzuur moet met kunde worden toegepast, bijvoorbeeld door middel van hiervoor ontwikkelde verdampers; Liebig of Nasserheider. Mierenzuur is een geschikt middel omdat het snel werkt en een wateroplosbaar product is; na gebruik is het snel uit het volk verdwenen.

Tijmolie:

Ook bestaan er eenvoudiger toe te passen bestrijdingsmiddelen op basis van tijmolie. Apiguard is een tijmolie-houdende gel die op de ramen onder de dekplank eenvoudig kan worden aangebracht, net als Thymovar waarbij de tijmolie in een kartonachtige structuur zit opgeslagen. Tijmolie-preparaten zijn ook geschikte middelen, alleen dienen die vanwege de trage werking al eerder in het seizoen toegepast te worden en blijft de lucht van tijmolie lang in de kast hangen.

We hopen dat de imkers met dit advies de bestrijding van de Varroamijt voortvarend ter hand nemen en hun volken zo een goede uitgangspositie voor de winter geven.

We verwachten van de imkers op de gemeenschappelijke standen dat zij rond half augustus actie hebben ondernomen. Van de imkers op het paviljoen horen we graag welke bestrijding er is uitgevoerd of gaat worden, zodat we de varroabestrijding op de gehele stand in goede banen kunnen leiden.

Namens de gezondheidscommissie, Gert Jan Loman en Johan Calis